

martyrii XV martyrum, Patrologiæ græcæ t. CXXVI, col. 208). Тамъ се разказва още, какъ брѣгалнишкиятъ храмъ билъ посѣщаванъ за изцѣление и отъ по-далечни бѣлгарски крайща. Тамъ идвали отъ привардарскитѣ жители (ἀνὴρ τις παρὰ τὸν οὕτω καλούμενον Βαρδάριον ποταμὸν οἰκῶν), други отъ Мъгленско (ἄλλος . . . ἐκ τῶν Μογλένων ἐλθὼν).

До IX в. (свид. отъ края XI в.).

№ 4. Македония до Солунъ и Илirikъ.

Сжщиятъ архиепископъ, въ сжщото си съчинение, като говори за земитѣ, въ които се заселили бѣлгаритѣ и заседнали като сжщински жители, казва слѣднѣото: „Когато тоя народъ (думата е за аваритѣ) се изтегли, дойде другъ още по-беззаконъ и свирѣпъ, така нареченитѣ бѣлгари, отъ скитскитѣ прѣдѣли; той, като прѣмина прѣзъ рѣката наричана Истъръ (Дунавъ), дойде като тежъкъ бичъ, изпратенъ отъ Бога върху западнитѣ крайща. Тѣ не познаваха името на Христа и съ скитското си невѣжество служеха на слънцето, мѣсечината и други звѣзди. Имаше и такива, които принасяха жертви на кучетата. До толкова се бѣше помрачило тѣхното безумно сърце, че почитаха тваритѣ вмѣсто тѣхния творецъ. И понеже покориха цѣлата илирска страна, старата Македония дори до града Солунъ и частъ отъ стара Тракия, именно около Боруи (Стара-Загора) казвамъ и Филипполъ, както и планинскитѣ до тѣхъ мѣстности, тѣ се настаниха като сжщински жители на тая страна. Тѣ размѣстиха жителитѣ на всѣка частъ: жителитѣ отъ низкитѣ градове прѣселваха въ по-високитѣ, а тия отъ послѣднитѣ — въ по-низкитѣ градове“ (Ἐκ ποδῶν δὲ γενομένου τούτου τοῦ ἔθνους, ἕτερον ἐπεισῆλθεν ἀνομώτατον καὶ ὠμότατον, οἱ λεγόμενοι Βούλγαροι ἐκ τῶν τῆς Σκυθίας μερῶν, ποταμὸν Ἰστρὸν οὕτω λεγόμενον διαπεράσαντες, καὶ βαρεῖα μάστιγ παρὰ Θεοῦ ἀφειθὲν τοῖς τῆς Δύσεως μέρεσιν. Οἱ Χριστοῦ μὲν ὄνομα οὐδ' ᾔδεσαν. Σκυθικῇ δὲ ἀφροσύνῃ δουλεύοντες, ἡλίφ τε καὶ σελήνῃ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀστροῖς· εἰσι δὲ, οἳ καὶ τοῖς κυσὶ θυσίας προσέφερον. Οὕτως ἐπεσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία, καὶ ἐλάτρευσαν τὴν κτίσιν παρὰ τὸν Κτίσαντα. Ἐπὶ δὲ πᾶσαν τὴν Ἰλλυρίδα χώραν, τὴν τε παλαιὰν Μακεδονίαν, ἄχρι τῆς Θεσσαλονικέων πόλεως, τὰ τε τῆς παλαιᾶς Θράκης, τὰ περὶ Βερόην φημι καὶ Φιλιππούπολιν, τὰ τε ἀνώτερα ὑφ' ἑαυτοὺς ἐποίησαντο, κατέσχον μὲν τὰς χώρας ὡς οἰκήτορες βέβαιοι· ἡμεῖβον δὲ τοὺς ἐκάστης οἰκήτορας,